

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Štúrova 2
812 85 Bratislava

Vec: Podnet na preskúmanie zákonnosti v energetike

Vážená Generálna prokuratúra,

Podávame týmto, podľa ustanovenia § 31 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy.

Za orgány verejnej správy tu považujeme Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej ÚRSO alebo úrad) a regionálne distribučné spoločnosti (RDS) Západoslovenská distribučná, a.s. (ZSDis), Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a. s (SSE-D). a Východoslovenská distribučná, a.s. (VSD). RDS spĺňajú podľa nás v tomto prípade definíciu orgánu verejnej správy v súlade so znením zákona o prokuratúre § 20 ods. (2) písm. d., nakoľko ako právnické osoby sú podľa zákona č. 309/2009 zmocnené na „...rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy;...“.

Porušenie zákonnosti zo strany RDS

Konanie RDS popísané nižšie je podľa nás v rozpore s právnymi predpismi SR, a boli ním porušené zákony SR.

RDS, alebo nimi poverené iné spoločnosti, v posledných týždňoch rozoslali výrobcom elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo vysokoúčinnnej kombinovanej výroby listy s oznámením o strate podpory na rok 2015.

Sme toho názoru, že RDS nemajú žiadne zákonné zmocnenie na odopieranie podpory.

Na vyše ani ich argumentácia, ktorá je založená na znení § 4 odsek (3) zákona č. 309/2009 účinného od 1. 1. 2014, ktorý hovorí: „*Výrobca elektriny s právom na podporu, ktorý nesplní povinnosti podľa odseku 2, si nemôže na elektrinu vyrobenú v danom zariadení na výrobu elektriny uplatniť právo podľa odseku 1 písm. b) a c) na nasledujúci kalendárny rok.*“ nemá zákonnú podporu.

Bohužiaľ zo strany RDS dochádza k nesprávnemu pochopeniu (možno aj účelovo) a šikanóznemu naplneniu tohto ustanovenia. Okrem iného, uvedeného nižšie, RDS svojimi listami oslovujú aj výrobcov, ktorí si dokázateľne duplikovane splnili svoje povinnosti voči RDS, čo vzbudzuje podozrenie, že tu nejde iba o snahu striktne dodržiavať znenie zákona (navyše zle pochopeného), ale o pokus destabilizovať celé odvetvie obnoviteľných zdrojov.

V súčasnosti sa na nás obrátili stovky takto postihnutých výrobcov z celého Slovenska. Mnohí z nich sú značne vystresovaní, nakoľko na majú svoje výrobné elektriny úvery. Na tieto úvery často ručia rodinnými domami, svojimi firmami a podobne.

Detailnejší rozbor protiprávneho stavu:

1. RDS nemajú výkonnú právomoc neposkytnúť podporu podľa zákona č. 309/2009.
2. Výrobcovia si svoje povinnosť podľa § 4 odsek (2) písmeno c) splnili už len tým, že predložili cenové rozhodnutia ÚRSO. Mnohí z nich dokonca aj samostatnou aktivitou – zaslaním oznámenia.
3. Zákon č. 382/2013 nezmenil iba §4 odsek (3), ale pridal aj §18 e – **“§ 18e Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014: (1) Podmienky podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpory výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou pri zariadení výrobcu elektriny, ktoré bolo uvedené do prevádzky pred 1. januárom 2014, zostávajú zachované podľa doterajších predpisov.”** – z uvedeného teda vyplýva, že ich sankcia na zdroje v prevádzke pred 1. 1. 2014 by nemala mať právne opodstatnenie.
4. Podľa ustálenej právnej praxe sa “(3) Výrobca elektriny s právom na podporu, ktorý nesplní povinnosti podľa odseku 2,” musí vykladať **ako všetky povinnosti**, nie len jedna z mnohých – porušenie, aj keby nastalo, nemôže viesť k uplatneniu sankcie. Sankcia, ktorá je podľa bodu vyššie protiprávna.
5. Výška sankcie za nesplnenie nepatrnej administratívnej povinnosti je neprimeraná, likvidačná a protiústavná. Úrad má v svojom zákone (myslené č. 250/2012 Z.z.) úroveň pokút od 500 € až do 100 000 €. Sankcia podľa §4 ods. (3) je aj 1 000 000 € (napr. pre BPS) a viac. Čo hrubo prekračuje adekvátnosť a poručuje ústavný princíp proporcionality.
6. RDS majú podpísaný zmluvný vzťah s výrobcami, čo ani obe strany nepopierajú. Zmluva bola často podpísaná v roku 2014 a podkladom pre ňu bolo cenové rozhodnutie úradu, kde je aj predpoklad výroby na roky 2014, 2015 a ďalej. Vzhľadom na to, že zákon nestanovuje formu oznámenia ani doloženia produkcie na rok 2015, je možné túto zmluvu v plnom rozsahu považovať za naplnenie povinnosti podľa § 4 ods. (2) písm. c. voči RDS.

Týmto by sme vás teda za výrobcov chceli požiadať dohľad nad dodržiavaním zákonnosti zo strany RDS.

Porušenie zákonnosti zo strany ÚRSO

Úrad je na základe zákona č. 250/2012 o regulácii v sieťových odvetviach orgánom (§ 4 ods. (1)) a jeho pôsobnosť regulácia aj je podľa § 3 ods. (2) písm. b) podmienky vykonávania regulovaných činností.

I napriek tomu, že bol úrad na porušenia zákona č. 309/2009 upovedomený na osobnom rokovaní dňa 20. 1. 2015, tak vo veci nekoná.

Preto na základe zákona o prokuratúre § 20 ods. (3) aby si úrad ako kontrolný orgán svoje zákonné povinnosti aktívne plnil.

Konanie o súlade právnych predpisov

Nakoľko jednotlivé ustanovenie zákona č. 382/2013 – najmä zmena § 4 ods. (3) sa javia ako sporné a zavádzajú protiústavnú neprimeranosť postihu, tá na základe § 13 ods. (1) písm. a) chceme požiadať o podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Sme plen pripravení doložiť v prípade potreby aj vecnú dokumentáciu niektorého z postihnutých výrobcov ak by to situácia vyžadovala. Pevne veríme že dôjde k náprave zákonnosti.

V Bratislave 28. 1. 2015

Ing. Pavel Šimon, CSc.
Zástupca riaditeľky SAPI